UUTISET

Ensin valtion viranomainen on päättänyt tukea investointia, sitten saman viranomaisen eri osasto asettaa sen käyttökieltoon. **RIKOS- JA PROSESSIOIKEUDEN PROFESSORI MATTI TOLVANEN, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO**

Valituskierre uhkaa lopettaa laakasiilojen käytön

Lihanautatilan käyttämistä laakasiiloista ja ympäristöluvista tehtyjä valituksia puidaan seuraavaksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Valitusprosessi on maksanut Vesa Eroselle 150 000–200 000 euroa.

LIPERI (MT)
Havukkaniemessä Liperissä seosrehuvaunu sekoittaa sonneille apetta.

”Näitten laakasiilojen käyttö pitäisi lopettaa ja 3,5 miljoonaa kiloa säilörehua hävittää vuoden vaihteeseen mennessä”, maatalousyrittäjä **Vesa Eronen** kertoo.

Eronen on investoinut ajosilppuriketjuun ja laakasiiloihin yhteensä 500 000 euroa.

Erosen maatilalla harjoitetaan vuoden 2007 ympäristöluvan mukaista toimintaa. Siinä säilörehua todetaan säilöttävän pyöröpaaleissa.

Ongelmia tuli, kun Eronen haki lupaa toiminnan laajentamiselle, josta vieressä olevat vapaa-ajan asuntojen käyttäjät valittivat.

”Vähän ennen kuin hain ympäristöluvan laajennukselle, tein investointipäätöksen laakasiiloista ja sain siihen tarvittavat luvat vuonna 2010. Siilot rakennettiin kevättalvesta 2011. Tämän kokoisessa yksikössä paalirehu on väliaikainen ratkaisu”, Eronen sanoo.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ely) katsoo korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti kaatuneen ympäristöluvan ulottuneen myös nykyisen toiminnan käytössä oleviin laakasiiloihin.

”En ymmärrä, miten nyt yritetään takautuvasti ulottaa kaatunutta ympäristölupaa nykyiseen toimintaan”, Eronen sanoo.

30 000 euron uhkasakko

Elykeskus on asettanut 30 000 euron uhkasakon, ellei siilojen käyttöä lopeteta.

Siiloille on kuitenkin saatu elykeskuksesta myönteinen päätös investointitukiin rakennusvaiheessa. Myös kunta myönsi siilojen rakentamiseen tarvittavat toimenpideluvat.

Elystä ei osattu Erosen mukaan kertoa, mihin rehu pitäisi hävittää.

”Kysyin asiaa kolme kertaa elykeskuksen lakimieheltä. Vastaukseksi sain lähinnä ’valita oikeuteen’, eikä toteutettavissa olevia mahdollisuuksia esitetty.”

Samalla paikalla rehun saisi Erosen mukaan säilöä paaleihin.

Viranomaisten ristiriitaisia lausuntoja kuvaa myös se, että aluehallintoviraston (avi) vuoden 2010 lopussa tilalla tekemässä tarkastuksessa todetaan, että ”parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa hakemuksessa esitetyn lisäksi on säilörehun tekeminen esikuivattuna laakasiiloihin”.

”Avi on myös vuosina 2013 ja 2014 ratkaisuissaan todennut, että toiminnan muutos ei ole oleellinen”, Eronen sanoo.

Valitusprosessi kesken

Eronen on osallisena useammassa oikeudenkäynnissä.

Aluehallintovirasto on vuonna 2013 jälleen myöntänyt ympäristöluvan toiminnan laajentamiselle. Sekin kumottiin Vaasan hallinto-oikeudessa, kun raja-naapureina olevat mökkiläiset valittivat siitä.

Mökkiläiset muun muassa vaativat, että työskentely kiinteistöllä kielletään kesä–elokuussa kello 22 ja 7 välisenä aikana.

Samalla hallinto-oikeus piti voimassa elyn määräyksen siilojen käytön lopettamisesta.

Eronen on tehnyt molemmista päätöksistä valituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

”Muutoksenhakijoiden mielestä tontilta aiheutuu pöly-, melu- ja hajuhaittoja nykyisellä rehun varastoinnilla”, Eronen sanoo.

Tilan pihat on asfaltoitu.

Eronen on lisäksi teettänyt melumittaukset, joissa sallitut rajat alitettiin.

Tilalle on myös rakennettu voimassa olevan ympäristöluvan puitteissa uusi vasikkakasvattamo vuonna 2013.

”Kun laskettiin eläinyksiköt tarkkaan, ne riittivät”, Eronen kertoo.

”Ideologia ammatin edelle”

Eronen kiittelee aluehallintovirastoa ja elykeskuksen maatalouspuolta.

”Heidän kanssaan asiat kyllä sujuvat, päätökset tulevat nopeasti ja maataloutta ymmärretään.”

Elykeskuksen ympäristöpuolella sekä oikeuslaitoksella Eronen pitää asiantuntemusta riittämättömänä ja käsittelyaikoja liian pitkinä.

”Tästä on aiheutunut minulle 150 000–200 000 euron tappiot tulonmenetyksinä, kun ei ole päässyt investoimaan, sekä oikeuskuluina”, Eronen laskee.

Valitusprosessien kokonaishintaa on hankala arvioida.

”Hallinto-oikeuden kulut ovat myös valtiolle merkittävät”, Eronen sanoo.

”Tämä on ääriesimerkki siitä, miten ympäristölupaprosessi voi mennä pieleen.”

Erosella on myös lainvoimainen ympäristölupa, jossa toimintaa saa laajentaa puolentoista kilometrin päähän tilakeskuksesta.

Investointipäätös tehdään isännän mukaan talven aikana.

”Vakituisten asukkaiden kanssa ei ole ollut mitään ongelmia, vaan toimitaan hyvässä yhteisymmärryksessä”, Eronen sanoo.

JUKKA LEHTINEN

Ely: Noudatamme oikeuden päätöstä

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on asettanut hallintopakkopäätöksen **Vesa Erosen** laakasiilojen käytön lopettamiselle vuonna 2011 Vaasan hallinto-oikeudessa kaatuneen ympäristöluvan perusteella.

Korkein hallinto-oikeus vahvisti ympäristöluvan hylkäämisen.

”Niissä laakasiilot on katsottu osaksi laajennusta”, ympäristönsuojeluyksikön päällikkö **Aarne Wahlgren** sanoo.

Oikeus katsoi myös päätöksessään, että siilojen sijainti on liian lähellä vapaa-ajan asuntoja ja siiloista aiheutuu haittaa naapureille. Ympäristöluvan kaatumisen yhtenä perusteena oli naapurussuhdelaki.

”Ely on tässä tapauksessa valvontaviranomainen ja toimimme oikeuden päätösten mukaan. Niitä meidän on noudatettava”, Wahlgren sanoo.

Elykeskus myös varmisti hallinto-oikeudesta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, että kyse oli samoista siiloista.

Wahlgren muistuttaa, että ympäristöluvasta valittanut taho oli yksityinen henkilö, ei viranomainen.

Siiloihin varastoidun rehun hävittämisen suunnittelu ei ole ylijohtaja **Ari Niirasen** mukaan Pohjois-Karjalan elykeskuksen tehtävä.

”Olemme kertoneet valitusmahdollisuudesta ja toimenpide-ehdotuksesta voimme antaa lausunnon. Ratkaisun esittäminen ei kuulu meidän rooliimme”, Niiranen sanoo.

JUKKA LEHTINEN

» Ratkaisun esittäminen ei kuulu meidän rooliimme.«

ARI NIIRANEN

Professori vastustaa hallintopakkopäätöstä

Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitoksen rikos- ja prosessioikeuden professori **Matti Tolvanen** ei ole hallinto-oikeuden päätöksen kannalla **Vesa Erosen** tapauksessa.

Tolvanen on kirjoittanut asiasta oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon.

Korkeimman hallinto-oikeuden tulisi Tolvasen näkemyksen mukaan kumota hallintopakkopäätös laakasiilojen käytön lopettamisesta.

”Nähdäkseni tässä puututaan asioihin, jotka aiemmin on jo ratkaistu”, Tolvanen sanoo.

Hallintopakkopäätöksen tueksi ei myöskään Tolvasen mukaan ole näyttöä, vaan hallinto-oikeuden päätökseen on vain listattu pitkä rivi pykäliä.

”Juristin näkökulmasta oikeudenkäynnin pitäisi perustua selkeään näyttöön ja selvityksiin. Nyt on lähinnä tuettu päätös pelkkiin väitteisiin, eikä todellisista oloista ole sanottu oikein mitään.”

» Viranomainen on päättänyt tukea investointia, sitten saman viranomaisen eri osasto asettaa sen käyttökieltoon.«

MATTI TOLVANEN

Tolvanen korostaa myös kohtuuttomuus-ajattelua ja luottamuksen suojaa. ”Ensin valtion viranomainen on päättänyt tukea investointia, sitten saman viranomaisen eri osasto asettaa sen käyttökieltoon.”

Prosessi kertoo Tolvasesta järjestelmän ongelmista. ”Kun hallinto pirstotaan, syntyy tällaista jälkeä.” **JUKKA LEHTINEN**

MIKKO MAKKONEN

Vesa Erosen tilalla Liperissä kasvatetaan lihanautoja. Taustalla olevat laakasiilot pitäisi tyhjentää ja niiden käyttö lopettaa 30 000 euron uhkasakon lankeamisen estämiseksi.

S-ryhmä myi viime vuoden tapaan

S-ryhmä piti vähittäiskaupan myyntinsä liki viime vuoden tasolla. Myynti ylsi 8,3 miljardiin euroon tammi–syyskuussa.

SOK:n pääjohtaja **Taavi Heikkilä** sanoo ryhmän tehostaneen toimintaansa sekä kilpailukykyään.

”Olemme pärjänneet varsin hyvin haastavassa taloustilanteessa ja kiristyneessä hintakilpailussa.”

Vähittäiskaupan tulos aleni vain 0,1 prosenttia, kun autokauppa karsitaan vertailuluvuista. Autokaupasta S-ryhmä luopui.

Marketkauppaa ryhmä kävi reilun 5,8 miljardilla eurolla. Kasvua oli runsas prosentti viime vuoden tammi–syyskuusta.

Tavarataloissa ja erikoisliikkeessä kauppa kävi kitsaammin kuin vuosi sitten. Se väheni kolmisen prosenttia.

Myynti oli yhteensä 222 miljoonaa euroa.

MT

Vartiainen osallistuu Borgin raporttiin

Ruotsin entinen valtiovarainministeri **Anders Borg** kirjoittaa Suomea koskevan talousraporttinsa yhdessä Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATTin ylijohtajan **Juhana Vartiaisen** kanssa.

Vartiainen vahvisti torstaina STT:lle tiedon, josta kertoi ensimmäisenä ruotsalainen talouslehti Dagens Industri.

Vartiainen on aiemmin työskennellyt useita vuosia Ruotsissa, muun muassa taloustutkimuslaitos Konjunkturinstitutetin tutkimusjohtajana.

Borgin ja Vartiaisen työstämän raportin on tilannut valtioneuvoston kanslia. Sen on määrä valmistua maaliskuussa. Raportti sisältää talouden ajankohtaisen tilannekuvan sekä ehdotuksia talouspolitiikan tavoitteista ja toimenpiteistä.

Muun muassa valtiovarainministeri **Antti Rinne** (sd.) ehti alkuviikosta kummastella pääministeri **Alexander Stubbin** (kok.) päätöstä tilata raportti Borgilta, koska kotimaisiakin asiantuntijoita olisi tarjolla.

Vartiainen ja Borg tekevät työn ilman korvausta. Borg saa tosin Ruotsin valtiolta tehtävänsä jättäville ministereille maksettavaa rahaa vuoden ajan.

MT-STT

TALOUDESTA LYHYESTI

Toimilupa Säästöpankki osk:lle

Finanssivalvonta myönsi torstaina Säästöpankkiliitto osk:lle toimiluvan, jonka myötä se voi toimia muodostettavan Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä. Yhteenliittymä käynnistää toimintansa tämän vuoden loppuun mennessä.

”Tämä on hieno hetki säästöpankkien historiassa. Yhteenliittymämuotoisena Säästöpankkiryhmänä olemme vahvempi ja kilpailukykyisempi ja voimme tarjota asiakkaillemme entistäkin asiakaslähtöisemmän ja luotettavamman finanssikumppanin”, kertoo Säästöpankkiliiton toimitusjohtaja **Pasi Kämäri**.

Osakemarkkinat jatkoivat laskuaan

Arvopaperimarkkinat jatkoivat torstaina laskuaan keskiviikon jyrkän pudotuksen jälkeen. Helsingin pörssi oli eilen iltapäivällä noin 1,5 prosentin alamäessä samoin kuin Euroopan suurimmat pörssit.

Keskiviikkona Helsingin pörssin yleisindeksi romahti lähes 3 prosenttia muiden Euroopan pörssien vanavedessä. Helsingin pörssi on pudonnut kuukauden aikana yli 7 prosenttia.

Vuoden takaiseen verrattuna pörssi on kuitenkin edelleen selvästi plussalla. Osakkeiden arvot ovat nousseet finanssikriisin ja eurokriisin jälkeen voimakkaasti, joten jonkinlainen korjausliike on ollut odotettavissa. Näin on etenkin Yhdysvalloissa, jossa osakkeet ovat vahvistuneet Eurooppaa enemmän.

Fintoton Breider irtisanottiin

Fintoto Oy on irtisanonut toimitusjohtajansa **Markku Breiderin**. Yhtiön hallitus päätti asiasta maanantaina, ja siitä tiedotettiin tiistaina. Fintoton hallituksen puheenjohtaja **Reijo Paajanen** on kertonut asian lähteneen peliyhtiön omistavasta Suomen Hippos ry:stä.

Fintoton vt. toimitusjohtajana toimii kehitysjohtaja **Pertti Koskenniemi**.

Atria myy juustonsa Arlalle

Atria keskittyy Ruotsissa lihaliiketoimintaan ja on tehnyt sopimuksen Falbygdens-juustojen myymisestä Arla Foodsille.

Kaupassa Arlalle siirtyy juustoliiketoiminta työntekijöineen, Falköpingissä sijaitseva tuotantolaitos ja Falbygdens-tuotemerkki.

Siirtyviä työntekijöitä on noin sata.

Yrityskauppa pienentää Atrian vuosittaista liikevaihtoa noin 52 miljoonalla eurolla ja liikevoittoa noin kolmella miljoonalla eurolla.

Kaupan toteutuminen edellyttää Ruotsin Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksyntää.

EuroTier
The world´s leading trade fair for animal production
11 – 14 November 2014
Hanover, Germany